

Kurier

Chmielnicki

miesięcznik społeczno-kulturalny wrzesień-listopad 2022 nr 9-11 (89-91 ROK XXIV)

ISSN 2449-7290 egzemplarz bezpłatny

W 80. Rocznicę likwidacji getta w Chmielniku
str. 6

Smaki gęsiny po raz jedenasty
str. 11

Nowy poziom edukacji w chmielnickich szkołach
str. 14

Kolejny krok do partnerstwa miast Chmielniki-Stainz
str. 18

Lekcje w-f z mistrzami
str. 20

Fot. Łukasz Rysiak

Wyróżnienie w konkursie „Smaki Gęsi” zdobyła młodzież z Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku.
Fot. Edyta Gruszczyńska

30-lecie Towarzystwa Miłośników Ziemi Chmielnickiej. Gratulacje i życzenia od Rady Miejskiej w Chmielniku.
Fot. Łukasz Rysiak

Marzena Trzebińska i Jakub Milewski wystąpili w Piotrkowicach w ramach „Spotkań z muzyką zamkową”.
Fot. Łukasz Rysiak

Lech Dybik był gościem XI Spotkań z Kinem o Żydowskich Wątkach. Jedenasta edycja wydarzenia odbyła się 16 września 2022 r. w siedzibie Domu Kultury w Chmielniku.

W ćwiczeniach w Suliszowie wzięła udział m.in. Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza z Chmielnika.
Fot. Edyta Gruszczyńska.

Stypendium za ponadprzeciętne wyniki w nauce otrzymała m.in. Wiktoria Gajek.
Fot. Tomasz Biernacki

Mieszkańcy Chmielnika każdego roku, 8 września pielgrzymują do sanktuarium w Piotrkowicach.
Fot. Edyta Gruszczyńska

Uczestnicy tegorocznych Spotkań z Kinem o Żydowskich Wątkach mogli zobaczyć oparty na prawdziwej historii film pt. „Biegnij chłopcze, biegnij”. Sala widowiskowa DK w Chmielniku była pełna młodzieży. Fot. Łukasz Rysiak

Odsłonięto tablicę poświęconą Marii i Wacławowi Stradowskim

15 września w Chmielniku odsłonięto tablicę upamiętniającą Marię i Wacława Stradowskich, zamordowanych przez Niemców 23 grudnia 1943 roku za niesienie pomocy Żydom. Wydarzenie odbyło się w ramach projektu „Zawołani po imieniu”, realizowanego przez Instytut Pileckiego.

Kamień z tablicą oddającą hołd Marii i Wacławowi Stradowskim oraz pomordowanym Żydom, którym rodzina pomagała został odsłonięty u zbiegu ulic Wspólnej i Lubańskiej. Akt poprzedziła msza święta w kościele parafialnym, której przewodniczył biskup kielecki Jan Piotrowski. W homilii pasterz kościoła katolickiego powiedział: – *Ufam, że wielu z nas, a może wszyscy w perspektywie wiary rozumiemy lepiej, że człowiek jest nieskończenie wart w oczach Bożych. (...) Historia miłości Boga i bliźniego zawsze ma swoje niezwykle imiona, których pięknem jest ofiara i bezwarunkowa miłość aż do granic swojego własnego życia.* Eucharystia odbyła się z honorową asystą pocztu sztandarowego Wojska Polskiego oraz pocztów sztandarowych lokalnych szkół i organizacji: Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku. Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Piotrkowicach, Liceum Ogólnokształcącego im. Adolfa Dygasińskiego w Chmielniku, Towarzystwa Miłośników Ziemi Chmielnickiej, Ochotniczej Straży Pożarnej w Chmielniku, Rycerzy Kolumba Rady nr 15416 im. Brata Alberta Chmielowskiego.

Wartę honorową przy kamieniu z tablicą pełnili żołnierze z Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach. Profesor Magdalena Gawin, Dyrektor Instytutu Pileckiego i inicjatorka programu „Zawołani po imieniu” przemówienie rozpoczęła od fragmentu wiersza „Rehabilitacja” Wisławy Szymborskiej: *„Dziś o wieczności więcej wiem:/można ją dawać i odbierać./Ta nasza nad zmarłymi moc wymaga nierozchwianej wagi /i żeby sąd nie sądził w noc /i żeby sędzia nie był nagi./Ziemia wre - a to oni, którzy są już ziemią,/wstają grudka po grudce, garstka obok garstki,/ wychodzą z przemilczenia, wracają do imion,/do pamięci narodu, do wieńców i braw.”* – Jesteśmy wszyscy wspólnie odpowiedzialni, cała wspólnota lokalna, szkoły, za to, żeby edukować młodzież, żeby nigdy nie zapomnieli. Teraz jest nowy konflikt na Ukrainie i w moim

najgłębszym przekonaniu zbrodnia nie nazwana może powtórzyć się raz jeszcze. Pamiętajmy, że Europa zachodnia nie zna śmierci za pomoc, wprowadzono ją w Polsce, tutaj było najwięcej ofiar. (...) Nigdy więcej śmierci za pomoc. – powiedziała profesor Gawin.

List od ambasadora Izraela - Yacova Livne odczytała dr. Anna Stróż – Pawłowska – kierownik działu ds. „Zawołani po imieniu” Instytutu Pileckiego: *„Maria Stradowska i jej syn Wacław to bohaterowie, którym jesteśmy winni największy szacunek. Ich postawa powinna stanowić dla nas i przyszłych pokoleń wzór do naśladowania. Pamięć o nich powinna wzmacniać wzajemne więzy łączące Polskę i Izrael. (...) Pragnę wyrazić swój największy szacunek wobec heroizmu rodziny Stradowskich”* – napisał m.in. ambasador.

Wyjątkowym momentem było podziękowanie przedstawicielki rodziny Stradowskich - Krystyny Paradowskiej – wnuczki Marii i siostrzenicy Wacława: *- Historia ta jest dla mnie bardzo smutna, ponieważ moja babcia i jej syn za bezinteresowną pomoc zostali rozstrzelani. Do dnia dzisiejszego nie mają pochówku. Pozostałe dwie nastoletnie córki: Matylda i Kazimiera zostały bez środków do życia. Najbardziej dotkliwe było to, że zmagaly się z prześladowaniem, głodem, zimnem i bólem. Ta historia jest*

Kazimiera Wrzesień
fot. Archiwum OEM „Świętokrzyski Sztetl”

W czasie niemieckiej okupacji Maria Stradowska (z domu Piotrowska) była wdową. Wraz z trojgiem dzieci – Wacławem, Matyldą i Kazimierą prowadziła gospodarstwo rolne w Chmielniku. Podczas likwidacji chmielnickiego getta jesienią 1942 roku, ukryła w swoim domu pięcioro Żydów – dwóch mężczyzn o nazwisku Pasternak i nieznaną z nazwiska małżeństwo z 10 letnim dzieckiem. W styczniu Niemcy odnaleźli kryjówkę i bez skrupułów zamordowali przebywające tam osoby. Rodzinie Stradowskich udało się uciec, jednak wkrótce Wacław wraz z matką zostali aresztowani w związku z udzielaniem schronienia Żydom i przetransportowani do niemieckiego zakładu karnego w Pińczowie, a następnie więzienia w Kielcach. 25 marca 1943 roku odbyła się ich rozprawa przed sądem specjalnym. Oboje zostali skazani na śmierć przez rozstrzelanie. Jak czytamy w dokumentach Archiwum Państwowego w Kielcach Gubernator Generalny Hans Frank nie skorzystał z prawa łaski. Na dzień przed Bożym Narodzeniem roku 1943 Matylda i Kazimiera otrzymały paczkę z kieleckiego więzienia.

-W tekturowym pudełku była chustka mamy i kożuch Wacka – wspominała przed laty pani Kazimiera (zmarła w 2007 roku). – I ani słowa wyjaśnienia. Ale my wiedziałyśmy, że to oznacza ich śmierć. O tym przekonaliśmy się wiele lat później, po wojnie, widząc przechowywany w Archiwum Państwowym w Kielcach wyrok śmierci wydany przez Niemców (...). Jeszcze tylko znalazłyśmy list Wacka, który nigdy do nas nie dotarł. Na kawałku szarego pakowego papieru prosił nas o paczkę z jedzeniem.

Maria Stradowska, jej syn Wacław Stradowski oraz córka Kazimiera Wrzesień za bezinteresowne niesienie pomocy społeczności żydowskiej w czasie okupacji hitlerowskiej 15 sierpnia 2001 roku zostali uhonorowani medalem Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata. W podziękowaniu z wspaniałą postawą Pani Kazimiera otrzymała wyróżnienie w konkursie Chmielniczanki Roku 2001.

wielkim cierpieniem i śmiercią niewinnych ludzi - tak po jednej, jak i po drugiej stronie, jak również wielkim poświęceniem całej rodziny Stradowskich. Chciałam bardzo podziękować za tę tablicę upamiętniającą moją babcie i mojego wujka. Niech ta tablica nie pozwoli zapomnieć o tragedii, jak również skłania do refleksji - mówiła ze wzruszeniem pani Krystyna.

Obecny na uroczystości senator Krzysztof Słoń zaznaczył, że: - Wszyscy razem świadczymy o tym, co działo się na polskiej, okupowanej przez Niemców ziemi, w czasie II wojny światowej, do jakich barbarzyńskich i nieludzkich aktów dochodziło, jak człowieczeństwo - okazywane do granic heroizmu przez jednych, przez innych było traktowane za nic.

Anna Król, dyrektor Wydziału Organizacji i Kadr ŚUW w Kielcach, pełnomocnik ds. mniejszości narodowych i etnicznych, odczytała list wojewody świętokrzyskiego - Zbigniewa Koniusza: „Łączę się z Państwem w szacunku dla osób, których odważna postawa została zbrodniczo ukarana. (...) Wierzę, że działania podejmowane przez Instytut Pileckiego podnoszą świadomość społeczną oraz uwrażliwiają młode pokolenia na krzywdę drugiego człowieka. Cieszę się, że pamięć o heroicznych postawach polskich obywateli nie jest jedynie pielęgnowana przez najbliższe rodziny, ale przekazywana jest również kolejnym pokoleniom. Naszym obowiązkiem jest głośno mówić o odwadze naszych obywateli w czasach niemieckiego terroru”.

Dariusz Lipowski, zastępca Dyrektora Żydowskiego Instytutu Historycznego im. Emanuela Ringelbluma przytoczył relację ocalonej z zagłady mieszkanki Chmielnika Mary Kleinhandler z USA [ze wspomnieniami można zapoznać się w książce Marka Maciągowskiego i Piotra Krawczyka „Żydzi w historii Chmielnika, str. 163-170] oraz przybliżył misję Żydowskiego Instytutu Historycznego.

Głos zabrał także kurator świętokrzyski Kazimierz Mądzik, który przypomniał, że przed wojną w Chmielniku mieszkało blisko 6 tysięcy obywateli żydowskich, po wojnie i akcji Reinhardt, zostało ich około 1,5 tysiąca. – Dobrze się dzieje, że na dzisiejszej uroczystości są młodzi ludzie, to oni mają świadczyć o prawdzie, jak było w czasie II wojny światowej. Największą grupę wśród Sprawiedliwych Świata stanowią Polacy. O tym musimy pamiętać i o tym musimy mówić – powiedział kurator.

Współorganizator wydarzenia - starosta kielecki Mirosław Gębski w swoim przemówieniu odniósł mord na Marii i Waławie Stradowskich do podobnych wydarzeń podczas wojny, w których oddziały SS i policji spaliły wieś Szałas (powiat skarżyski) i z mordowały mężczyzn w odwecie za pomoc udzieloną żołnierzom - partyzantom mjr. Henryka Dobrzańskiego „Hubala”.

Burmistrz Miasta i Gminy Chmielnik, Paweł Wójcik zwrócił się do rodziny Stradowskich i zgromadzonych cytatem z książki „Znachor” - „Ja nie pomagam bogatym, ja nie pomagam biednym, ja po prostu pomagam ludziom”. To zdanie może wytłumaczyć skąd bierze się motywacja do tak heroicznych czynów, które

dzisiaj są dla nas nie do osiągnięcia. Dzisiaj nikt nie wymaga od nas heroicznych czynów. Dzisiaj wymagamy, aby miłość względem drugiego człowieka przejawiała się w najprostszych rzeczach. Polacy to ludzie, którzy w obliczu zagrożenia potrafią się zjednoczyć jak mało kto, potrafią zadbać o to, co dla innych najważniejsze i mieliśmy obraz tego kilka miesięcy temu, gdy niesamowita fala miłości i pomocy płynęła do naszych braci na Ukrainie – mówił gospodarz uroczystości.

Tablicę pamięci odsłoniły: dyrektor Instytutu Pileckiego Magdalena Gawin oraz wnuczka zamordowanej Marianny i siostrzenica Waławia, córka Matyldy Stradowskiej - Anna Borkowska-Balus. Obelisk poświęcili proboszcz parafii w Chmielniku Waldemar Krochmal, ojciec Grzegorz Irzyk z parafii w Piotrkowicach w asyście księdza Pawła Foderowicza. W imieniu społeczności żydowskiej modlitwę odmówił rabin Shalom Dow Ber Stambler z Chabad - Lubawicz Polska. Wcześniej zaznaczył, że nie istnieje żaden standard etyczny, który wymagałby ryzykować swoje życie dla innych osób, innej rodziny, innego narodu, innego wyznania. Do modlitwy i refleksji nad ludzkim życiem wezwał dźwięk szofaru- ceremonialnego baraniego rogu, na którym rabin zagrał.

Zamordowanych uczczono również minutą ciszy, po której nastąpiła ceremonia złożenia kwiatów pod obeliskiem. W imieniu Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego wiązanek złożyła Anna Król z ŚUW. Oprócz przedstawicieli rodziny kwiaty złożyli: senator Krzysztof Słoń, Jędrzej Uszyński z Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej MSZ oraz reprezentujący wiceministra Piotra Wawrzyka Sławomir Lech, profesor Magdalena Gawin - dyrektor instytutu Pileckiego, Dariusz Lipowski z Żydowskiego Instytutu Historycznego, w imieniu dyrektora IPN Karola Grodzkiego - Edyta Krężolek i Tomasz Domański z delegatury IPN w Kielcach, reprezentujący Marszałka Województwa Świętokrzyskiego Tomasz Jamka, kurator świętokrzyski Kazimierz Mądzik, organizatorzy uroczystości - starosta Kielecki Mirosław Gębski burmistrz Chmielnika Paweł Wójcik, Dyrektor CHCK Małgorzata Gładyszewska oraz delegacje Muzeum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie i Muzeum Wsi Kieleckiej. Znicze złożyli: podpułkownik Paweł Wójcik - reprezentujący pułkownika Adama Włoczewskiego, komendanta CPdMZ w Kielcach oraz przedstawiciele Towarzystwa Miłośników Ziemi Chmielnickiej.

Różę oraz zgodnie z tradycją żydowską kamyki przy pomniku złożyli uczniowie klasy 7b SP w Chmielniku: Julia Kwiatkowska, Wiktoria Nowakowska, Oliwia Bochenek, Kamila Pietrzyk, Bartłomiej Bielecki, Karol Muszalski, Jakub Piotrowski i Filip Sobczyński.

Kwiaty złożono także na cmentarzu żydowskim przy ulicy Mruczej oraz cmentarzu rzymsko-katolickim - na grobie zmarłej w 2007 roku Kazimierzy Wrzesień, córki zamordowanej Marii, siostry Waławia.

Ponadto w uroczystościach wzięli udział burmistrz Pierzchnicy-Stanisław Strąk, dyrektor Instytutu Historii UJK prof. Jerzy Gapys, Artur Ptak z Muzeum Dialogu Kultur w Kielcach, syn uhonorowanego medalem Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata Antoniego Żala- Szymon Żal z małżonką, członkowie Rady Powiatu oraz Rady Miejskiej na czele z Przewodniczącymi - Jackiem Kuzią i Anitą Jabłońską, dyrekcja i nauczyciele placówek oświatowych z terenu gminy, dyrektor szpitala powiatowego w Chmielniku - Grzegorz Piwko, prezes ZUK - Jerzy Grusiecki, przewodniczący rady Nadzorczej ZUK - Leon Wojnowski, zastępca komendanta JRG nr 4 w Chmielniku- Paweł Nyk.

Przygotowania do ceremonii odsłonięcia pomnika poprzedził cykl spotkań edukacyjnych dla uczniów, nauczycieli i mieszkańców Chmielnika. 14 września warsztaty w budynku OEM „Świętokrzyski Sztetl” prowadziła Karolina Sachnowska - historyk Instytutu Pileckiego.

Magda Jagielska

Więści ze Sztetla

Konferencja naukowa „Akcja Reinhardt w regionie kieleckim”

Konferencja naukowców z Kielc, Lublina, Rzeszowa i Torunia oraz otwarcie wystawy czasowej wypełniły program pierwszego dnia obchodów 80. rocznicy likwidacji getta w Chmielniku przeprowadzonego przez niemieckich okupantów w ramach Akcji Reinhardt. Wydarzenie przygotowały Chmielnickie Centrum Kultury - Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” oraz Instytut Pamięci Narodowej Delegatura w Kielcach.

Celem wydarzeń było upamiętnienie chmielnickich Żydów, którzy najpierw zostali uwięzieni w miejscowym getcie, a następnie deportowani do obozu zagłady w Treblince. W październiku 1942 roku w dzielnicy zamkniętej przebywało około 13 tys. osób żydowskiego pochodzenia, zarówno mieszkańców Chmielnika, jak i przesiedleńców z innych miast Polski. Nad ranem 6 października 1942 r. niemieccy okupanci - zgodnie z założeniami ludobójczej Akcji Reinhardt - rozpoczęli jego likwidację. Mary Kleinhandler – ocalała mieszkanka Chmielnika, tak wspominała pierwsze wysiedlenie:

„Październik był miesiącem naszego zniszczenia”. (...) Nikt nie spał tej nocy, wszyscy czekali na to co, się wydarzy. Moja mama była ze mną w naszym domu, nie mogłam pozostawić jej samej. Było zbyt późno na jakikolwiek ruch. My wszyscy byliśmy w pułapce, i tylko Bóg wiedział, co nas czeka. (...) Zaczęło się między piątą a szóstą rano. Był straszny hałas, trzaskanie drzwi, gwizdy, psy szczekające. (...) Nie potrafię wyrazić żalu i bólu, kiedy zostawiliśmy nasz ciepły dom i maszerowaliśmy na miejsce, gdzie nas wszystkich zebrano. (...) Rodziny trzymały się za ręce, aby się w tłumie nie pogubić. Ojcowie, matki i dzieci zostały ściągnięte jak bydło do rzeźnika.”

Kolejne brutalne akcje wysiedleńcze miały miejsce 5 listopada i 20 grudnia 1942 roku. Kilkaset osób – głównie starszych, schorowanych i dzieci - zostało zamordowanych na miejscu. Wywiezieni w większości zginęli w obozie koncentracyjnym w Treblince, gdzie do dziś znajduje się pamiątkowy kamień z napisem „Chmielnik”. Zagłada chmielnickiego getta przyniosła kres funkcjonowania barwnego, wielokulturowego miasteczka.

O tragicznych wydarzeniach przypomniano 7 października br. podczas konferencji naukowej „Akcja Reinhardt w regionie kieleckim. W 80. rocznicę niemieckiego ludobójstwa Żydów”. Sympozjum poprzedziła konferencja prasowa z przedstawicielami regionalnych mediów oraz wernisaż wystawy „Aktion Reinhardt 1942-1943”. Burmistrz Miasta i Gminy Chmielnik Paweł Wójcik podkreślił, że 6 października 1942 roku to jedna z najczarniejszych dat w historii naszego miasta. – *Myszę, że ten przekaz pokoleniowy jest bardzo ważny, ważne jest aby rozmawiać o problemach historycznych, które dotyczą kontaktów między różnymi narodowościami, społecznościami, żeby nie stawały się tematem tabu* – mówił burmistrz.

Współorganizator konferencji - naczelnik Delegatury IPN w Kielcach - dr. Dorota Koczwańska-Kalita m.in. zaprezentowała działania prowadzonej przez nią instytucji, które mają na celu upamiętnienie wojennych i powojennych losów ludności żydowskiej w regionie. – Musimy pamiętać, że miniony czas to nie tylko przeszłość, ta przeszłość pokazuje nam, w którą stronę nie powinniśmy iść – powiedziała pani doktor.

Dziennikarka Radia Kielce - Renata Morąg przybliżyła cykliczną audycję pt. „Akcja Reinhardt; cel: świętokrzyskie”, zrealizowaną przez kielecką rozgłośnię. Podcasty przypominają historię świętokrzyskich miejscowości, a zwłaszcza wojenne losy ich przedwojennych mieszkańców. Trzy odcinki (9., 10. i 11.)

Jednym z prelegentów był dr. Tomasz Domański z kieleckiej delegatury IPN. Fot. Edyta Gruszczyńska

zostały poświęcone Żydom z Chmielnika. Audycje można znaleźć na stronie internetowej Radia Kielce.

Przed odsłonięciem wystawy czasowej głos zabrał Przewodniczący Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Katowicach – Włodzimierz Kac. Podkreślał, że trzeba pamiętać o wspólnej przeszłości Polaków i Żydów. – Ważne jest, aby takie rzeczy [ludobójstwo] się nie powtarzały, ale niestety w pewnym stopniu się powtarzają – powiedział nawiązując do aktualnej sytuacji w Ukrainie.

Listy do organizatorów i uczestników konferencji skierowali sekretarz stanu w MSZ Piotra Wawrzyka oraz wojewoda świętokrzyski Zbigniew Koniusz. Naczelny rabin polski Michael Schudrich, który objął wydarzenie honorowym patronatem, napisał do organizatorów: „Wiele miast w Polsce ma głęboko bogatą i twórczą żydowską historię. Niewiele z tych miast pamięta tę historię, tak jak pamięta ją Chmielnik. Wasze miasto jest przykładem dla całej Polski i całej Europy. Serdecznie dziękuję Państwu za udział w tym wydarzeniu”.

O wystawie opowiedział dr Tomasz Domański z kieleckiej Delegatury IPN. Historyk był również moderatorem pierwszej części konferencji, w której znalazły się m.in. referaty dr. hab. prof. Uniwersytetu Rzeszowskiego Waława Wierzbienca na temat koncepcji niemieckiej polityki antyżydowskiej na ziemiach polskich w latach 1939 – 1945, dr Marka Maciągowskiego – dyrektora Ośrodka Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej w Kielcach, który omówił warunki życia i prześladowań Żydów w gettach regionu kieleckiego. Dr Alicja Bartnicka z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu przybliżyła tematykę obozów pracy dla Żydów. O przebiegu Akcji Reinhardt w dystrykcie radomskim mówił dr. Jacek Młynarczyk (UMK w Toruniu). Słowa podziękowania popłynęły od doc. Ivanny Luchakivskiej z Państwowego Pedagogicznego Uniwersytetu im. Iwana Franko w Drohobyczu na Ukrainie.

Drugą część konferencji, która była poświęcona lokalnym aspektom niemieckiego ludobójstwa Żydów, moderowała Agnieszka Dziarmaga z Muzeum Wsi Kieleckiej. Referat na temat zagłady chmielnickiego getta przedstawiła dr. Karolina Trzeskowska-Kubasik (IPN Kraków/Kielce). Księgi Pamięci ocalałych Żydów ze Zwolenia omówiła dr Alicja Gontarek (IPN/ UMCS Lublin). O mikrohistorii, opartej na wspomnieniach zwykłych ludzi, o relacjach świadków – Polaków, na podstawie materiałów z konkursu „Nasi sąsiedzi Żydzi” organizowanego od 10 lat przez OEM „Świętokrzyski Sztetl”, opowiedziała dr hab. Edyta Majcher – Ociesa. Na koniec skalę wyniszczenia i rozmiar prześladowań w dystrykcie radomskim omówił dr Tomasz Domański.

Więści ze Sztetla

Zwieńczeniem obrad była dyskusja, w której udział wzięli prelegenci i goście. Wśród słuchaczy nie zabrakło młodzieży i nauczycieli szkół z terenu gminy, regionalistów, przedstawicieli lokalnych i regionalnych jednostek kultury, służb mundurowych, radnych i sołtysów oraz mieszkańców Chmielnika i okolic.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: minister spraw zagranicznych Zbigniew Rau oraz naczelny rabin Polski Michael

Schudrich. Patronat medialny: TVP3 Kielce, Telewizja Świętokrzyska, Lokalna TV, Radio Kielce, Radio eM Kielce, Echo Dnia, Kurier Chmielnicki.

Organizatorami konferencji byli: Delegatura IPN w Kielcach i Chmielnickie Centrum Kultury - Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl”.

Magda Jagielska

W 80. rocznicę likwidacji getta w Chmielniku

Widowiskiem słowno-muzycznym „Sztetl. Życie i śmierć miasteczka” upamiętniono chmielnickich Żydów wysiedlonych 80 lat temu z miejscowego getta i zamordowanych w obozie koncentracyjnym w Treblince. W ich intencji odbyła się msza święta, a w Domu Cienia przy dawnej synagodze zapalono symboliczne znicze.

„Sztetl. Życie i śmierć miasteczka” – to tytuł koncertu, który odbył się 8 października w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym „Świętokrzyski Sztetl” w Chmielniku. Wcześniej, o godzinie 15:00 w kościele parafialnym odprawiono nabożeństwo w intencji ofiar niemieckich zbrodni, a także ofiar toczących się obecnie konfliktów zbrojnych.

Pamięć o żydowskich mieszkańcach Chmielnika uczczono także złożeniem zniczy w tzw. Domu Cienia na terenie starego kirkutu przy synagodze. Tam uczestnicy w zadumie wysłuchali opowieści o zagładzie miasteczka. Słuchowiska, wypełnione wstrząsającymi wspomnieniami, przygotowało Radio Kielce.

Spotkanie z muzyką na najwyższym poziomie

Głównym punktem wydarzenia było widowisko słowno-muzyczne wyreżyserowane przez Przemysława Predygiera - dyrektora TVP3 Kielce, z udziałem znakomitych aktorów i muzyków. W pierwszej części koncertu, zatytułowanej „Życie”, narratorem i zarazem wykonawcą piosenek był polski aktor filmowy i teatralny Zbigniew Zamachowski. Towarzyszyli mu

artyści krakowskich scen - Beata Czernecka (związana z Piwnicą pod Baranami) oraz aktor i pieśniarz Przemysław Branny (Teatr Bagatela). Artyści zaprosili słuchaczy w podróż po świecie żydowskiej biedy i bogactwa, szczęścia i bólu, które przez wieki Żydzi dzielili z Polakami. Solistom akompaniowali wspaniali muzycy: występujący m.in. w zespole Grzegorza Turnaua, członek grupy Anawa - Michał Półtorak (skrzypce), kompozytor Tomasz Kmiecik oraz kompozytor i aranżer Roman Hudaszek (piano).

Druga część koncertu poświęcona została zagładzie chmielnickich Żydów. W refleksyjny nastrój wprowadzał żydowski Chór Synagogi pod Białym Bocianem z Wrocławia, jedyny w Polsce chór wykonujący muzykę synagogałną. Założycielem, dyrektorem artystycznym i dyrygentem chóru, którego charyzmę poznała publiczność w Chmielniku jest Stanisław Rybarczyk. W programie koncertu można było usłyszeć kompozycje najwybitniejszych twórców muzyki synagogałnej m.in. Louisa Lewandowskiego. Uznane wzbudziły wyjątkową interpretacją pieśni i różnorodnością umiejętności artystycznych Chóru.

Widowisko słowno-muzyczne „Sztetl. Życie i śmierć miasteczka” zostało dofinansowane ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 w ramach Rządowego Programu Dotacyjnego Niepodległa.

Magda Jagielska

Pamięć o żydowskich mieszkańcach Chmielnika uczczono złożeniem zniczy w Domu Cienia. Fot. Edyta Gruszczyńska

Gwiazdy polskiej estrady, m.in. Przemysław Branny i Zbigniew Zamachowski wystąpili w widowisku „Sztetl. Życie i śmierć miasteczka”. Fot. Edyta Gruszczyńska

Jubileusz 30-lecia Towarzystwa Miłośników Ziemi Chmielnickiej

19 listopada w Chmielnickim Centrum Kultury odbył się jubileusz trzydziestolecia Towarzystwa Miłośników Ziemi Chmielnickiej. Rozdano okolicznościowe nagrody i wyróżnienia, wręczono kolejne legitymacje członkowskie.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Chmielnickiej to najstarsza organizacja zrzeszająca chmielniczian – pasjonatów historii lokalnej. Mimo różnych zawirowań i zmian Towarzystwo przetrwało próbę czasu i cieszy się powodzeniem. Założone w 1992 roku za cel stawia sobie upowszechnianie i kultywowanie tradycji, kultury i wiedzy o Ziemi Chmielnickiej. Obecnie skupia ponad 60 osób. Ich społeczna działalność to wystawy, konkursy, wyjazdy szkoleniowe i turystyczne, imprezy kulturalne i sportowo-rekreacyjne, działalność wydawnicza, jak również rozmaite inicjatywy dotyczące nazewnictwa np. ronda, parku miejskiego, budowy pomników i tablic pamiątkowych.

30-letnią działalność TMZCh przybliżył sekretarz Zdzisław Pawłowski. Goście zobaczyli też prezentację pokazującą spectrum dokonań Towarzystwa na przestrzeni lat. Prezes Agnieszka Grzebalska wraz ze swoim zastępcą - Sławomirem Lechem uhonorowali oddane osoby, z którymi organizacja przez ten czas działała. Statuetki trafiły do: Zofii Kwaśniewskiej, Marii Sambor (nagrodę odebrała córka Iwona Gardyńska) i Mariana Zwolskiego. Za owocną współpracę Towarzystwo wyróżniło: Lokalną Grupę Działania „Białe Ługi” (nagrodę odebrała Agnieszka Lenartowicz), Nadleśnictwo Chmielnik (nagrodę odebrał nadleśniczy Zbigniew Mleczek), Magdalenę Wójcik - zastępcę naczelnika Wydziału Rozwoju Gospodarczego UMiG, Adama Wilczyńskiego - właściciela biura rachunkowego ALFA z Chmielnika oraz Małgorzatę Gładyszewską – dyrektor Chmielnickiego Centrum Kultury (w jej imieniu nagrodę odebrała zastępca- Lidia Jabłońska).

Okolicznościowe podziękowania dla członków Towarzystwa za pracę na rzecz ziemi chmielnickiej przygotował samorząd Miasta i Gminy Chmielnik. Z rąk burmistrza Pawła Wójcika i przewodniczącej Rady Miejskiej Anity Jabłońskiej trafiły one do: Zbigniewa Lecha – jedyne stale działającego założyciela za trzydzieści lat nieprzerwanej pracy, pośmiertnie dla pierwszego prezesa – Jacentego Waleńki (odebrała żona Barbara), prezesa Agnieszki Grzebalskiej, sekretarza Zdzisława Pawłowskiego, skarbnik Ewy Kwiecień oraz Kazimierza Lecha.

Członkowskie legitymacje tego dnia odebrali: Łukasz Rysiak, Anna Gołębiowska, Dariusz Ślusarski, Zofia Stepień i Michał Stepień.

Fot. Łukasz Rysiak

Jak przystało na tak okrągły jubileusz były również życzenia i kwiaty od gości. Z gratulacjami do członków Towarzystwa zwrócili się, m.in. : senator Krzysztof Słoń, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych – Piotr Wawrzyk, członek Zarządu Powiatu kieleckiego - Mariusz Ściana, radni Rady Miejskiej w Chmielniku, dyrektor Powiatowego Zespołu Szkół - Sławomir Wójcik, proboszcz Waldemar Krochmal oraz przedstawiciele chmielnickiego Klubu Seniora.

Podczas uroczystości rozstrzygnięto także jubileuszowy konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży pn. „CHMIELNIKstory”. Pierwszą nagrodę odebrał Mikołaj Kupczewski kl. III a SP w Chmielniku za komiks nt. bitwy z Tatarami 1241 r.; drugie miejsce zajął Wiktor Wieczorek, kl. IV c za komiks „Moje Miasto”, trzecie – Wiktoria Bujnowicz, kl. VIII c. – za plakat „Chmielnik-miasto z historią”.

W części artystycznej wystąpiła wokalistka z Radoszyc - Bożena Zielińska. Artystka zaśpiewała przeboje z dawnych lat, z repertuaru Anny Jantar, Anny German, Alicji Majewskiej, Eleni i Zdzisławy Sośnickiej.

W programie jubileuszu były też wystawy - pokonkursowa oraz dokumentów życia społecznego zgromadzonych przez Towarzystwo, m.in. wycinków prasowych, kronik, dyplomów itd. Nie obyło się bez rocznicowego tortu i tradycyjnie zaśpiewanego „sto lat”. W kuluarach wspomniano nieżyjących członków Towarzystwa i pierwsze doświadczenia na polu rozwoju społecznego gminy Chmielnik.

M. Jagielska

105 urodziny najstarszej mieszkanki Chmielnika

Pani Irena Rzepa to obecnie najstarsza mieszkanka gminy Chmielnik. 18 października br. świętowała 105 urodziny.

Jubilatkę z życzeniami i prezentami odwiedził Burmistrz Miasta i Gminy Chmielnik Paweł Wójcik oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Bożena Hanszke, którzy złożyli najserdeczniejsze gratulacje, życzenia dobrego zdrowia oraz wszelkiej pomyślności. Podczas tak ważnej uroczystości nie zabrakło rodziny. Pani Irenie towarzyszyli córka Maryla, synowie Czesław, Jan i Adam oraz wnuczka Anna.

Pani Irena cieszy się dobrym zdrowiem, z ogromną radością przyjęła gości, chętnie rozmawiała i opowiadała o swoim życiu. Jak podkreślali członkowie rodziny, jubilatka jest bardzo samodzielna, nie raz można ją zobaczyć na balkonie rozwieszającą pranie i do dziś czyta bez okularów.

Katarzyna Więckowska

Fot. Katarzyna Więckowska

Kilkadziesiąt lat razem...

Po przerwie spowodowanej pandemią, 10-11 września br. ponad 50 par z gminy Chmielnik świętowało jubileusz pożycia małżeńskiego.

W sobotnie przedpołudnie w domu kultury w Chmielniku spotkały się pary, które w tym roku obchodzą złotą, diamentową i żelazną rocznicę ślubu. W niedzielę z kolei uhonorowano te małżeństwa, którym świętowanie w ubiegłym roku uniemożliwiła pandemia covid-19.

Złote Gody obchodziło w sumie 41 par: z Celin: Marianna i Marian Kobus, Jadwiga i Mieczysław Rutkowski, Barnbara i Jan Kumór; z Chmielnika: Krystyna i Wiesław Kuranda, Teresa i Kazimierz Puchała, Ewa i Jerzy Styczeń, Stanisława i Edward Ślusarczyk, Zofia i Kazimierz Chmielewscy, Jadwiga i Adam Grzywacz, Irena i Kazimierz Juszcak, Teresa i Jan Noga, Grażyna i Jerzy Smągłowski, Leokadia i Adam Stradomscy, Zofia i Marek Szymański; z Chmentówka - Maria i Henryk Olesiak; z Grabowca – Małgorzata i Zdzisław Głodziński; z Kotlic - Danuta i Leszek Piwowarczyk; z Lip – Elżbieta i Stanisław Sobczyk; z Lubani – Elżbieta i Jan Paluch, z Łagiewnik – Sabina i Mieczysław Jakubiec;

z Minostowic – Feliksa i Jan Stępień, z Piotrkowic: Alfreda i Jan Bocian, Krystyna i Włodzimierz Grudziński; z Przededworza – Maria i Zbigniew Dziurda, Danuta i Adam Musiał, Zofia i Stanisław Tomczyk, Barbara i Jerzy Tomczyk; z Sędziejowic: Maria i Tadeusz Miszczyk, Maria i Tadeusz Wira; z Suchowoli: Wanda i Adam Bochenek, Zofia i Lech Tarapata, Helena i Wiesław Pasek, z Suliszowa – Barbara i Henryk Zawadzcy; z Szyszczyc: Krystyna i Marian Gajek, Alicja i Jan Pająk; ze Śladkowa Dużego: Janina i Tadeusz Kozera, Jolanta i Ksawery Zajac, ze Śladkowa Małego - Helena i Henryk Pietrzyk, ze Zrecza Chałupczańskiego – Janina i Jerzy Orkisz, ze Zrecza Dużego: Stanisława i Alfred Ramscy; ze Zrecza Małego – Elżbieta i Alfred Kmiecik.

Jubilatów w imieniu Prezydenta RP medalami odznaczył burmistrz miasta i gminy Chmielnik – Paweł Wójcik w towarzystwie Członka Zarządu Powiatu kieleckiego - Mariusza Ściany, Kierownika USC – Bożeny Hanszke, wiceprzewodniczącej Rady Miejskiej w Chmielniku – Teresy Chwalińskiej oraz księdza Pawła Foderowicza.

Sześćdziesięciolecie pożycia małżeńskiego świętowały 3 pary: Natalia i Marian Gidel z Chmielnika, Lucyna i Roman Bieleccy z Przededworza oraz Henryka i Stanisław Styrz z Szyszczyc. Żelazne Gody, tj. 65. rocznicę ślubu obchodzili: Zofia i Roman Jagodzińscy oraz Stefania i Adam Jakubiec z Chmielnika, Jadwiga i Stanisław Wieczorek z Chomentowka, Stanisława i Kazimierz Karwat z Ciecierz, Kazimiera i Jan Król oraz Julianna i Adam Rudnik z Kotlic, Leokadia i Czesław Tomczyk z Przededworza, Kazimiera i Zdzisław Garncarz z Suskrajowic.

Po części oficjalnej jubilaci zostali zaproszeni na symboliczną lampkę szampana, wspólne odśpiewanie „Sto lat” oraz poczęstunek. W kularach nie zabrakło rozmów na temat recepty na udane małżeństwo. Okazuje się, że nie istnieje jeden uniwersalny przepis, a w budowaniu szczęśliwego związku pomagają wzajemny szacunek, zrozumienie, zaufanie i rozmowa.

M. Jagielska

Fot: M. Jagielska i Edyta Gruszczyńska

W skrócie

➤ Spotkania z muzyką

Najpiękniejsze utwory muzyki sakralnej 18 września 2022 r. rozbrzmiały w Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej w Piotrkowicach. A wszystko to w ramach „Zamkowych spotkań z muzyką”. Koncert został zorganizowany przez Urząd Miasta i Gminy w Chmielniku oraz Chmielnickie Centrum Kultury, przy współudziale Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego oraz Filharmonii Świętokrzyskiej. W Piotrkowicach artyści w składzie: Marzena Trzebińska, Jakub Milewski, Ludmiła Worobec-Witek oraz Artur Jaroń zaprezentowali utwory m.in. Mozarta, Handela, H. Wieniawskiego czy I. Paderewskiego.

/Łukasz Rysiak/

➤ O romantyzmie w bibliotece

4 listopada br. w bibliotece szkolnej Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku odbyła się już VIII edycja ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek pod hasłem: „To się musi powieść”. Tło historyczne epoki Romantyzmu przedstawił Andrzej Cupryjak-Socha a prelekcję na temat literatury grozy wygłosił Michał Brzoza z OEM „Świętokrzyski Sztetl. Uczestnicy spotkania poznali m.in. genezę angielskiego i niemieckiego preromantyzmu, zapoznali się z dziełami wybitnych pisarzy anglojęzycznych oraz historią gatunku fantasy i opowiadań gotyckich. Warsztaty plastyczne pn. Książka jako brama w czasie poprowadziła Katarzyna Milczarek z Chmielnickim Centrum Kultury. Alicja Adach-Białowas –prezes Stowarzyszenia Przystań-Chmielnik wręczyła Jakubowi Łuczakowi, uczniowi klasy czwartej technikum pojazdów samochodowych, nagrodę w postaci bonu podarunkowego za aktywność na rzecz szkoły i środowiska lokalnego. Poczestunek przygotowali uczniowie technikum gastronomicznego.

/Ewa Pasternak/

➤ Plan naprawczy

28 listopada br. podczas sesji Rady Powiatu Kieleckiego, radni przyjęli program naprawczy Szpitala Powiatowego w Chmielniku na lata 2022-2024. Trudna sytuacja finansowa szpitala to m.in. wynik wzrostu cen żywności oraz nośników energii. Jak podkreślił dyrektor placówki - Grzegorz Piwko rozwiązaniem byłaby rozbudowa szpitala i nowe usługi. Obecnie szpital dysponuje 55 miejscami na trzech oddziałach oraz 20. łóżkami w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym. Potencjał tkwi w oddziale alergologicznym - jedynym w województwie po szpitalu w Czerwonej Górce. Celem na najbliższy czas jest zakup tomografu komputerowego i dobudowa pomieszczenia do wykonywania badań.

/M.J./

Świętowano „pod biało-czerwoną”

Chmielnik świętował tegoroczny Dzień Niepodległości z nowym masztem w miejscu pamięci. Dziesięciometrowy maszt zamontowano w ramach rządowego projektu „Pod biało-czerwoną”.

Uroczyste podniesienie flagi na maszt, który stanął nieopodal Pomnika Wdzięczności, było jednym z głównych punktów tegorocznych obchodów 104. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Po mszy w kościele parafialnym ulicami Chmielnika przeszedł korowód prowadzony przez "Chmielnickie Mażoretki", zuchów i harcerzy z flagą narodową, przy akompaniamencie Młodzieżowej Orkiestry Dętej. Najpierw złożono kwiaty pod tablicą upamiętniającą pobyt marszałka Józefa Piłsudskiego w Chmielniku w 1914 roku, a następnie uczestnicy przeszli przed Pomnik Wdzięczności w Parku Niepodległości. Tam uroczyste wciągnięto na maszt flagę państwową a chmielniczanie odśpiewali hymn państwowy. W poczcie flagowym maszerowali druhowie OSP w Piotrkowicach: dowódca poczty Łukasz Bielecki, flagowy poczty Mariusz Pietryka oraz asystent poczty Tomasz Osman.

Wieniec przed pomnikiem złożyli: Paweł Wójcik burmistrz Miasta i Gminy Chmielnik wraz z przewodniczącą Rady Miejskiej Anitą Jabłońską i radnymi, Mariusz Ściana - Członek Zarządu Powiatu Kieleckiego, komisarz Sebastian Cierniak i aspirant Mariusz Pawłowski z Komisariatu Policji w Chmielniku, brygadier Piotr Wieczorek dowódca i kpt Paweł Nyk z-ca dowódcy Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej nr 4 w Chmielniku, druhowie OSP w Chmielniku, delegacja Nadleśnictwa Chmielnik z nadleśniczym Zbigniewem Mleczo, Zbigniew Pajak i Hieronim

Górski - członkowie zwyczajni Koła w Chmielniku Światowego Związku Armii Krajowej, Klub Seniora w Chmielniku, delegacja Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku, Szkoły Podstawowej im. St. Żeromskiego w Chmielniku, delegacje: ChCK z dyrektorką Małgorzatą Gładyszewską i wicedyrektorką Lidią Jabłońską, Towarzystwa Miłośników Ziemi Chmielnickiej, Stowarzyszenia Przystań Chmielnik, Zakładu Usług Komunalnych w Chmielniku i sołtysów gminy Chmielnik. Znicze zapalili przedstawiciele: Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Piotrkowicach, Koła Gospodyń i Gospodarzy „Młodzi duchem” w Chmielniku, Rycerzy Kolumba Rady nr 15416 im. Św. Brata Alberta w Chmielniku, proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej w Chmielniku ks. Waldemar Krochmal wraz z księżmi, proboszcz Parafii Rzymskokatolickiej w Piotrkowicach o. Grzegorz Irzyk wraz siostrami ze Zgromadzenia Sióstr Kanońniczek Ducha Świętego. W imieniu posła Michała Ciesłaka wieniec złożyli: Ernest Duliński, Kamil Strzyż i Karol Pyka.

Część patriotyczna wydarzenia zakończyła się uroczystą defiladą pocztów sztandarowych i Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej OSP w Chmielniku. Początkowo wystawiły Ochotnicze Straże Pożarne: Ślaskowa Małego, Chmielnika, Ślaskowa Dużego, Kotlic, Suliszowa, Sędziejowic, Piotrkowic oraz, Towarzystwo Miłośników Ziemi Chmielnickiej, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Piotrkowicach, Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku, Powiatowy Zespół Szkół w Chmielniku, Okręg Radomsko - Kielecki obwodu Jodła Armii Krajowej w Chmielniku i Rycerze Kolumba Rady nr 15416 im. Św. Brata Alberta w Chmielniku.

Edyta Gruszczyńska

Fot. Edyta Gruszczyńska

„Smaki gęsiny” po raz jedenasty

W skrócie

Osiemnastu wystawców wzięło udział w jedenastej edycji konkursu kulinarnego „Smaki gęsiny” w chmielnickim domu kultury. Wygrało KGW Młodzi Duchem” z Chmielnika.

W tym roku w konkursie na najlepszą gęsinę rywalizowało 18 wystawców. Trudny wybór miało jury złożone ze znakomitych kucharzy z Fundacji Świętokrzyskich Szefów Kuchni i Kucharzy: Grzegorza Sturskiego, Krzysztofa Zamczyka, Łukasza Wasika i Andrzeja Gada. Panowie podkreślali, że wszystkie potrawy były starannie przygotowane, ale ostatecznie ich podniebienia skradła „Faszzerowana gęsia szyja - gęsi pipek” przygotowana przez Koło Gospodyń i Gospodarzy „Młodzi Duchem” z Chmielnika. Drugie miejsce otrzymało Koło Gospodyń Wiejskich Śladków Duży za flaki z gęsiny, trzecie - Koło Gospodyń Wiejskich w Przededworzu za „Gęś Przededworską z nadzieniem z wątróbki”. Wyróżnienie trafiło do uczniów z Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku za potrawę „Gęsie grabie z kluskami w towarzystwie zawstydzonego buraka”. Młodzież w nagrodę będzie uczestniczyć w warsztatach, które poprowadzą w szkole jurorzy. Dyplomy wręczali: Paweł Wójcik - burmistrz Chmielnika, Małgorzata Gładyszewska - dyrektor ChCK, Józef Cepil - dyrektor ARiMR oddział w Kielcach, Mariusz Ściana - Starostwo Powiatowe w Kielcach. Nagrodą główną była gęś ufundowana przez Jacka Dorosa - właściciela gospodarstwa rolnego „Złota gąska”.

Na koniec wśród widowni rozlosowano liczne upominki oraz nagrody w postaci gęsi przygotowanej do pieczenia. Tego dnia rozstrzygnięto także konkurs zorganizowany przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego PT Busko-Zdrój, dotyczący bezpieczeństwa podczas pracy na terenie gospodarstwa rolnego. W części artystycznej odbył się koncert polskiej muzyki filmowej. Soliście Marzenie Trzebińskiej towarzyszyła orkiestra pod przewodnictwem Artura Jaronia.

Uczestnikami tegorocznego konkursu „Smaki gęsiny” były: KGW Wesołe Gosposie, KGW Wola Jachowa, KGW „Ekobabki” z Cedzyny, KGW w Celinach, KGW w Kotlicach, Koło Gospodyń i Gospodarzy „Młodzi Duchem” w Chmielniku, KGW w Borzykowie, KGW Przededworze, KGW Śladków Duży, KGW Janowianki, KGW Skorzeszanki, KGW Niestachów, KGW w Gnojnie, Stowarzyszenie Przyszań Chmielnik, Powiatowy Zespół Szkół w Chmielniku, Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Radlina i gminy Górno z Radlina „Radlinianki”. Koło Gospodyń Wiejskich Towarzystwo Miłośników Ziemi Chmielnickiej, Usługi Cateringu Aga.

Wydarzenia sponsorowali: Jacek Doros, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oddział w Kielcach, Lokalna Grupa Działania Białe Ługi, Starostwo Powiatowe w Kielcach, Chmielnickie Centrum Kultury, Urząd Miasta i Gminy w Chmielniku, EKOKANWOD Czyszczon i Półtorak Spółka Jawna.

Edyta Gruszczyńska

Nagrodą główną była żywa gęś. Fot. Edyta Gruszczyńska

Wspólnoty Żywego Różańca

Trzy tysiące wiernych i ponad stu kapłanów z diecezji kieleckiej 1 października br. przybyło do Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej w Piotrkowicach w ramach XIV Diecezjalnej Pielgrzymki Wspólnot Żywego Różańca. Modlono się m.in. o pokój na Ukrainie. Był koncert peruwiańskiego zespołu „LOS COMPANIEROS”, prezentacja grup pielgrzymów, konferencja nt. pokoju, którą prowadził ks. Michał Kacprzyk. Dziękczynieniu za dar beatyfikacji błogosławionej Pauliny Jaricot przewodził ksiądz dr Maciej Będziński. Po wspólnej modlitwie różańcowej odbyła się msza święta pod przewodnictwem biskupa kieleckiego Jana Piotrowskiego. Oprawie liturgii towarzyszyła schola parafialna „Angelo” z Piotrkowic. Po nabożeństwie obywatelka Ukrainy w imieniu swoich rodaków podziękowała Polakom, którzy zjednoczyli się w obliczu wojny i otworzyli swoje serca dla potrzebujących.

/K. Milczarek/

Nagroda za zaangażowanie

25 listopada 2022 r. w Wojewódzkim Domu Kultury wręczono odznaczenia państwowe oraz odznaki „Honorowego Dawcy Krwi - Zasłużonego dla Zdrowia Narodu” i „Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi”. Podziękowania trafiły też do osób i instytucji zaangażowanych w popularyzację idei dzielenia się bezcennym darem krwi. Nagrodę za regularną organizację akcji poboru krwi w Chmielniku odebrał burmistrz Paweł Wójcik. W zorganizowanych w 2022 roku w 5 akcjach mieszkańcy w sumie oddali 59,4 litrów krwi. W przyszłym roku akcje krwiodawstwa odbędą się w terminach: 18 lutego, 15 kwietnia, 24 czerwca, 26 sierpnia, 21 października i 16 grudnia.

/K.W./

Stypendyści z Chmielnika

Adam Chynek - uczeń Liceum Ogólnokształcącego im. Adolfa Dygasińskiego w Powiatowym Zespole Szkół w Chmielniku otrzymał Stypendia Prezesa Rady Ministrów oraz Starosty Kieleckiego. Adam ukończył klasę II ze średnią ocen 5.43, uzyskał I miejsce w eliminacjach wojewódzkich ogólnopolskiego turnieju wiedzy pożarniczej. Reprezentował województwo świętokrzyskie w XLIV finale centralnym „Ogólnopolskiego turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”. Wśród wyróżnionych stypendiami ministerialnymi znalazły się też dwie uczennice PZSz - Julia Litwin i Iga Mazur.

/E.G./

W skrócie

👉 Piknik MDP w Suliszowie

8 października w Suliszowie odbył się piknik połączony z ćwiczeniami dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. W wydarzeniu wzięło udział 7 drużyn z jednostek OSP Chmielnik, Śladków Duży i Piotrkowice. Młodzi adepci byli szkoleni przez doświadczonych specjalistów. Komenda Miejska Policji w Kielcach zapoznała ich z zasadami kierowania ruchem na miejscu zdarzenia drogowego oraz udzielania pomocy poszkodowanemu w wypadku. OSP Suliszów zademonstrowało udzielanie pierwszej pomocy oraz zorganizowało wyjazd terenowe średnim samochodem gaśniczym wraz z podawaniem wody. JRG nr 4 w Chmielniku zaprezentowało pokazy drabiny ratowniczo – gaśniczej a Piotr Sokół z firmy Fenix przeprowadził ćwiczenia z zakresu gaszenia pożarów na symulatorze oraz komorze dymowej. OSP Piotrkowice ćwiczyło młodzież w podawaniu wody ze zbiorników zewnętrznych wraz z rozwijaniem linii gaśniczej oraz pokazem sprzętu hydraulicznego. Całość wydarzenia prowadził Marcin Gola naczelnik OSP Suliszów. Burmistrz Paweł Wójcik wręczył młodym strażakom czapki ufundowane przez UMiG Chmielnik.

/E.G./

Tydzień Edukacji Globalnej w Piotrkowicach

Od 14 do 20 listopada w ZPO Piotrkowicach trwał Tydzień Edukacji Globalnej. Odbyły się szkolenia nauczycieli, doświadczenia naukowe na bazie wody oraz zajęcia czytelnicze dla najmłodszych.

Hasło tegorocznych obchodów „Solidarnie ponad granicami” nawiązywało do wydarzeń ostatnich lat na świecie, głównie konfliktów zbrojnych, co bezpośrednio związane jest także z zagadnieniami kryzysu klimatycznego, katastrof ekologicznych i koniecznością ochrony środowiska naturalnego oraz nierówności ekonomicznych i społecznych.

Uczniowie klas 4-8 piotrkowickiej podstawówki przygotowywali plakaty związane z edukacją globalną. W klasie siódmej nauczyciel chemii przeprowadził lekcję o zanieczyszczeniach wody, jej filtracji i uzdatnianiu. Podczas doświadczeń udało się wykonać filtr węglowy i filtrować wodę. Uczniowie dowiedzieli się, jak wodę można oczyścić metodą sączenia oraz porównywali, która z metod

jest efektywniejsza. Obserwowali również brudną wodę pod mikroskopem.

W klasie ósmej odbyły się zajęcia z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa „Wypadki i katastrofy komunikacyjne”. Uczniowie dowiedzieli się w jaki sposób mogą wpłynąć na środowisko oraz jak należy zabezpieczyć miejsce wypadku lub katastrofy. Dla młodszych kolegów z klas 1-3 i przedszkola przedstawiciele samorządu uczniowskiego przygotowali zajęcia czytelnicze. Zaprezentowali dwie książki: „Tosia odkrywa czekoladę” oraz „Przygody Zoga”. Publikacje powstały w ramach projektu „Zrozum świat-przedszkola”.

Tydzień Edukacji Globalnej (GEW) jest ogólnoswiatową inicjatywą koordynowaną przez Centrum Północ-Południe przy Radzie Europy podnoszącą świadomość i wezwanie do wspólnego przemyślenia i zmiany naszego świata. Wydarzenie jest współfinansowane przez Radę Europy i Unię Europejską.

Oprac. E. Gruszczyńska

Sprzęt dla OSP Sędziejowice

9 listopada 2022 r. odbyło się uroczyste przekazanie hydraulicznego sprzętu ratowniczego dla jednostki OSP w Sędziejowicach.

Jednostka OSP w Sędziejowicach wzbogaciła się o używany, ale w pełni sprawny sprzęt hydrauliczny do działań w zakresie ratownictwa technicznego. Urządzenia, które dotąd służyły strażakom w jednostce ratowniczo-gaśniczej w Kielcach ułatwią ratownikom z Sędziejowic pomoc osobom zagrożonym w wypadkach komunikacyjnych.

Zestaw składa się z rozpieraczy, nożyc, pompy oraz kompletu do wyważania drzwi. Jego przekazanie miało uroczystą oprawę – z meldunkiem złożonym bryg. Mariuszowi Górze Komendantowi Miejskiemu PSP w Kielcach przez Tadeusza Pietrykę Komendanta Gminnego, wciągnięciem na maszt flagi państwowej i wysłuchaniem narodowego hymnu. Ceremonię otwierał burmistrz Paweł Wójcik a Komendant Miejski, bryg. Mariusz Góra przekazał wyposażenie na ręce prezesa OSP w Sędziejowicach - Piotra Gajka.

W uroczystej zbiórce wzięły udział delegacje i poczty sztandarowe wszystkich jednostek OSP z terenu gminy, a także: senator Krzysztof Słoń, Członek Zarządu

Powiatu w Kielcach - Mariusz Ściana, Dowódca JRG Nr 4 w Chmielniku - mł. bryg. Piotr Wieczorek, Prezes Zarządu Gminnego Związku OSP RP w Chmielniku - Wojciech Zgrzebnicki, proboszcz parafii w Sędziejowicach - ks. Tomasz Kałuski, wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Chmielniku - Agnieszka Lenartowicz. Konferansjerem uroczystości był kpt Paweł Nyk - Zastępca Dowódcy JRG Nr 4 w Chmielniku.

Spotkanie było doskonałą okazją, aby podziękować st. bryg. Sławomirowi Karwatowi, Zastępcy Świętokrzyskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, który we wrześniu odszedł na zasłużoną emeryturę. W imieniu samorządu oraz wszystkich druhów i druhów komendantowi przekazano symboliczny grawerton oraz drobny upominek.

Oprac. M. Jagielska

Fot. Katarzyna Milczarek

Chmielnik pożegnał Amelię Sołtysiak

Z ogromnym żalem przyjęliśmy wiadomość, że pochodząca z Chmielnika **Amelia Barbara Sołtysiak** - poetka, pisarka, społeczniczka, harcerka, zasłużona dla kultury zmarła 11 listopada br. Miała 93 lata. Zmarłą pożegnała delegacja ziemi chmielnickiej.

W mszy żałobnej, odprawionej 18 listopada w intencji zmarłej w bazylice katedralnej, uczestniczył burmistrz Chmielnika Paweł Wójcik oraz przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik, domu kultury i Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Chmielnik.

Asystę honorową przy trumnie zmarłej sprawowali oprócz żołnierzy Wojska Polskiego również harcerze z 24. drużyny harcerskiej z Chmielnika, pod opieką Lidii Wojciechowskiej-Kosteckiej. W uroczystości pogrzebowej uczestniczył też poczet sztandarowy Towarzystwa Miłośników Ziemi Chmielnickiej.

Burmistrz Chmielnika, czyli rodzinnego miasta Amelii Sołtysiak, zaznaczył, że zmarła uczyła, że w życiu nie można zapominać o tym kim jesteśmy i skąd pochodzimy ani wstydzić się swojej wsi, czy małego miasteczka.

– Jej śmierć jest dla nas bardzo bolesna, bowiem odeszła wielka patriotka, osoba, która niezłomnie pracowała na rzecz upamiętnienia historii lokalnej. Ciepła, serdeczna, bardzo kontaktowa i dbająca o relacje. To właśnie jej zawdzięczamy pamięć o rozstrzelanych w Piotrkowicach i w Chmielniku sędziszowskich kolejarzach czy działalności partyzanckiego oddziału AK „Wybraniec” – przypomniał wódcarz gminy Chmielnik.

Amelia Barbara Sołtysiak została pochowana na Cmentarzu Starym w Kielcach.

***

Amelia Barbara Sołtysiak w Chmielniku spędziła pierwsze 15 lat swojego życia. Wyrosła w rodzinie, w której dużą wagę przywiązywano do tradycji i wiary oraz wpajano miłość do ojczyzny, również tej małej, najbliższej. Swoją patriotyzm,

szacunek do historii, charakter i kulturę bycia kształtowała uczestnicząc w tajnych kompletach, działając w harcerstwie, a po przeprowadzce do Kielc w 1947 roku - ucząc się w Państwowym Gimnazjum i Liceum im. bł. Kingi.

Zawodowo urbanistka, przez 42 lata pracowała w urzędach miejskim i wojewódzkim w Kielcach i w Zjednoczeniu Budownictwa, gdzie dbała o inwestycje. Była członkiem nadzwyczajnym Światowego Związku Żołnierzy AK w kole nr 4 w Kielcach, wieloletnim wiceprezesem Klubu Inteligencji Katolickiej i Stowarzyszenia Wychowanków Kompletów Tajnego Nauczania w latach 1939 – 1945 oraz członkiem Stowarzyszenia Ochrony Dziedzictwa Narodowego i Towarzystwa Sztuk Pięknych. Za zaangażowanie w sprawę odbudowy zniszczonego podczas wojny Pomnika Niepodległości przed dworcem PKP w Kielcach (2002 r.) została uhonorowana Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej. W roku 2004 Amelia Sołtysiak otrzymała wyróżnienie w konkursie Chmielniczanki Roku 2003. Została wyróżniona odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, przyznawaną przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Była inicjatorką upamiętnienia w Chmielniku i Piotrkowicach 30 kolejarzy z Sędziszowa, rozstrzelanych podczas II wojny światowej (2010 r.), dbała o pamięć partyzanckiego oddziału AK „Wybraniec”.

Magda Jagielska

Artysta z Hawajów rodem z Chmielnika

Roman Czerwiński, artysta pochodzący z Chmielnika a na stałe mieszkający na Hawajach 5 października złożył wizytę w chmielnickim Ratuszu. Podczas spotkania z burmistrzem Pawłem Wójcikiem malarz подарował dla rodzinnego miasta namalowany techniką olejną „Pejzaż łąki z jeziorem” oraz pamiątkowy graweron.

Roman Czerwiński z rodzinnego Chmielnika 40 lat temu wyemigrował do Stanów Zjednoczonych, a następnie osiedlił się na Maui - drugiej co do wielkości wyspie w archipelagu Hawajów. Od 2008 roku związany jest z Sargent's Fine Art Gallery w USA. Swoje prace wystawiał także w Polsce, m.in. Narodowym Muzeum w Kielcach (2012), i we Wrocławiu (2010).

Zainteresowanie Romana Czerwińskiego sztuką zaczęło się, gdy był nastolatkiem, ale w pełni ujawniło się na emigracji. Styl Romana ewoluował z czasów od realizmu do impresjonizmu. Szczególny wpływ na jego twórczość miała bujna przyroda i żywe kolory Maui.

„Kocham ocean” – wyjaśnia artysta na swojej stronie internetowej. „Chcę, aby moja sztuka odzwierciedlała radość płynącą z życia na tej wyspie otoczonej wodą i chęć podzielić się moim szczęściem z innymi. Odkrywanie spokojnych, dziewiczych obszarów Maui jest bardzo satysfakcjonujące”.

Zachęcamy do odwiedzenia strony artysty: <https://www.sargentsfineart.com/artist/roman.php>

Fot. Katarzyna Więckowska

Nowy poziom edukacji w chmielnickich szkołach podstawowych

Dzięki programowi Laboratoria Przyszłości szkoły podstawowe z terenu gminy Chmielnik zyskały nowoczesnie wyposażone pracownie. Od września uczniowie zdobywają w nich przydatne umiejętności.

7 listopada 2022 r. uczniowie klas piątych i szóstych szkoły podstawowej w Chmielniku wzięli udział w pokazowych warsztatach, w nowo powstałych pracowniach. W klasach piątych, pod opieką nauczycieli Jolanty Radwańskiej oraz Renaty Banachowskiej, w ramach warsztatów kulinarnych „Witamy w kuchni pełnej smaków i aromatów”, przygotowano słodkie ciasteczka bez cukru, koktajle mleczno-owocowe, sałatkę grecką, pomidory faszerowane oraz tosty. Z kolei nauczyciele Sławomir Grabka oraz Grzegorz Zychowicz czuwali nad bezpieczną i prawidłową pracą w pracowni technicznej, gdzie uczniowie klasy 6 a doskonalili metody obróbki drewna, tworząc elementy gry logicznej Quixo. Prowadzonym zajęciom przyglądali się: wiceminister Piotr Wawrzyk, senator Krzysztof Słoń, wicemarszałek Renata Janik, członek zarządu powiatu kieleckiego, wicekurator świętokrzyski Katarzyna Nowacka, burmistrz Paweł Wójcik, przewodnicząca rady miejskiej Anita Jabłońska, radna Anna Maciągowska, sekretarz gminy Andrzej Łopaciński oraz dyrektorzy placówek oświatowych z terenu gminy Chmielnik.

Dzięki udziałowi w programie „Laboratoria Przyszłości” utworzono dwie nowe pracownie (gastronomiczną i techniczną) w szkole w Chmielniku, jedną pracownię w Suchowoli oraz doposażyć istniejące pracownie informatyczne (w Chmielniku i Piotrkowicach) i pracownię muzyczną. Uczniowie od września 2022 r. mają do dyspozycji m.in. drukarkę 3D, mikrokontrolery, aparat fotograficzny, mikrofony i oświetlenie do realizacji nagrań oraz sprzęt audio-video - mikrofony, kolumny i mikser dźwięku z akcesoriami. W szkołach odbywają się także lekcje robotyki i kodowania z wykorzystaniem robotów i klocków konstrukcyjnych oraz wirtualne lekcje z wykorzystaniem specjalnych gogli vr.

Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Celem inicjatywy jest wsparcie szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka) doposażenie szkół, w których zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu talentów i rozwijaniu zainteresowań.

Redakcja

Zajęcia w pracowni technicznej w chmielnickiej podstawówce.
Fot. Łukasz Rysiak

Lekcja z goglami vr w szkole w Piotrkowicach.
Fot. Katarzyna Milczarek

Renata Janik

Wicemarszałek
Województwa Świętokrzyskiego

Andrzej Bętkowski

Marszałek
Województwa Świętokrzyskiego

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia, życzymy Państwu, aby ten najbardziej wyczekiwany i rodzinny w roku czas wypełnił się radością i miłością oraz przyniósł spokój i odpoczynek.

Niech szczęście, które sprawi nam świętowanie Bożego Narodzenia nie wygaśnie w Nowym 2023 Roku i upłynie on w pokoju, radości i pogodzie ducha.

WESOŁYCH ŚWIĄT

Ślubowanie uczniów klas pierwszych

Październik to tradycyjnie w chmielnickich szkołach miesiąc przyjmowania pierwszoklasistów w poczet uczniów. 19 października ślubowały pierwszaki ze szkoły w Chmielniku, a 25 października – ze Szkoły w Piotrkowicach. Fot.: Łukasz Rysiak.

Klasa 1 SP Piotrkowice – wychowawca Ewa Musiał

Klasa 1a - wychowawca Edyta Ślusarska

Klasa 1 b – wychowawca Anetta Sobiegraj

Klasa 1c – wychowawca Urszula Wilczyńska

Klasa 1d – wychowawca Barbara Głuszek

Klasa 1S – wychowawca Małgorzata Zawierucha

Z prac samorządu

Chmielnik nagrodzony na Forum Miasteczek Polskich

Gmina Chmielnik znalazła się w czołówce pod względem skuteczności pozyskiwania środków zewnętrznych. Wyróżnienie podczas gali Forum Miasteczek Polskich w Warszawie odebrał burmistrz miasta i gminy Paweł Wójcik.

— To wyróżnienie pokazuje, że podstawą wszystkiego jest stworzenie dobrego zespołu ludzi, którzy będą pracowali na rzecz rozwoju naszej gminy. W dużej mierze od nas zależy jak szerokim strumieniem popłyną pieniądze na realizację ważnych dla naszej społeczności zadań. – informuje burmistrz Paweł Wójcik. – Pragnę podziękować wszystkim którzy wspierają mnie w zabieganiu o środki zewnętrzne. W czasie mojej kadencji pozyskaliśmy ponad 88 milionów dofinansowania na rozwój naszej gminy, a całkowita wartość zrealizowanych inwestycji przekroczyła 110 milionów złotych. – dodaje.

Gmina Chmielnik na realizację zadań w latach 2020-2021 pozyskała 10 111 373,27 zł z zagranicznych źródeł finansowania oraz 9 552 028,81 zł ze środków krajowych. Dzięki pozyskanemu wsparciu udało się sfinalizować wiele zadań inwestycyjnych w obszarze oświaty, drogownictwa, ochrony środowiska, sportu i rekreacji a także działań prospołecznych czy edukacyjnych.

Forum Miasteczek Polskich to dwudniowe spotkanie samorządowców, przedstawicieli administracji państwowej oraz biznesu. W 16 spotkaniach tematycznych i trzech sesjach plenarnych uczestniczyło 260 samorządów, ponad 50 ekspertów, prelegentów i uczestników debat, w tym ekspertów biznesowych i samorządowych, a także ministrów i posłów. Wydarzenie jest doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i pomysłów. Forum organizowane jest z myślą o wsparciu mniejszych miejscowości w optymalnym rozwoju oraz zachowaniu ich funkcji społeczno-gospodarczych. Organizatorami wydarzenia są Unia

Miasteczek Polskich – członek Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego – oraz ACF Doradcy Samorządu sp. z o.o.

Oprac. K.W.

Najlepszy wynik w powiecie

Chmielnik w rankingu Samorządowi Liderzy pozyskiwania środków UE w latach 2014–2021 przeprowadzonym przez pismo samorządowe "Wspólnota" zajął 25 miejsce w Polsce w kategorii Miasteczka z wynikiem 4 078,73 zł na mieszkańca. Jest to bardzo wysoka pozycja biorąc pod uwagę, że w kategorii tej ocenianych jest 620 samorządów. Osiągnęliśmy najlepszy wynik w powiecie i drugi w województwie.

Wynik potwierdza, że ostatni okres finansowania z UE został przez naszą gminę bardzo dobrze wykorzystany, a pozyskane środki przyczyniły się do realizacji ważnych dla rozwoju gminy i poprawy jakości życia mieszkańców inwestycji.

Wysokie miejsce w rankingu to współpraca burmistrza, rady miejskiej, pracowników urzędu i mieszkańców. Wielomilionowe projekty to wynik pracy zespołu, który monitoruje programy dotacyjne i potrafi na czas sporządzić dobry wniosek aplikacyjny ale także zaangażowanie lokalnych przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych.

„Jestem dumny z tego sukcesu. Dziękuję zespołowi wspaniałych i profesjonalnych współpracowników, którzy pozyskują oraz rozliczają fundusze unijne. Dziękuję Radzie Miejskiej za doskonałą współpracę co skutkuje tak dobrymi efektami. To dla nas wszystkich olbrzymia motywacja do dalszej pracy na rzecz mieszkańców naszej gminy.” – mówi burmistrz Paweł Wójcik.

Warto zauważyć, że pomijając podział na kategorię: miasteczka i gminy wiejskie, jesteśmy na 9 miejscu w województwie na 102 gminy.

1. Raków - 4888,59 zł
2. Solec-Zdrój - 4764,12 zł
3. Fałków - 4760,18 zł
4. Bodzechów - 4443,98 zł
5. Strawczyn - 4418,38 zł
6. Nowy Korczyn - 4327,05 zł
7. Opatowiec - 4308,31 zł
8. Kielce - 4215,10 zł
9. Chmielnik - 4 078,73 zł

Wspólnota w rankingu posługuje się danymi ze sprawozdań budżetowych o faktycznie poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego wydatkach w okresie 2014-2021, a nie zestawieniami umów zawartych na realizację kolejnych projektów. Budżet wieloletni Unii Europejskiej skończył się w 2020 roku, ale zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami środki mogą być wydawane jeszcze w kolejnych latach. Wydatki z budżetu 2014-2020 będą jeszcze pojawiać się w kolejnych sprawozdaniach samorządów, tych dotyczących roku 2022. Niemniej jednak, dane które pokazano, to już końcówka tej bardzo szczodrej dla Polski perspektywy finansowej, prezentowane zestawienia mają zatem charakter zbliżony do podsumowania całego siedmioletniego okresu.

Oprac. K.W

Z prac samorządu

Promesy dla młodzieżowych drużyn pożarniczych

Zakup umundurowania, sprzętu pożarniczego, wyjazdy i szkolenia dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Wszystko to dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

14 promesy dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych z terenu powiatu kieleckiego wręczono w poniedziałek, 24 października przy budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Piotrkowicach. To ważne wsparcie, budujące od najmłodszych pokoleń szereg przyszłych strażackich zastępów otrzymało 54 Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze z terenu powiatu kieleckiego na kwotę 236 tys. zł. W gronie tym znajdują się cztery jednostki z terenu Gminy Chmielnik: MDP Piotrkowice, MDP Chmielnik, MDP Śładków Duży i MDP Śładków Mały.

W wydarzeniu udział wzięli: Krzysztof Słoń – Senator RP, Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, st. bryg Artur Brachowicz – Zastępca Świętokrzyskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP, Mirosław Gębski - Starosta Powiatu Kieleckiego, Mariusz Ściana – Członek Zarządu Powiatu Kieleckiego, bryg. Mariusz Góra – Komendant Miejski PSP w Kielcach, mł. bryg. Michał Jankowski – Zastępca Komendanta Miejskiego PSP w Kielcach, mł. bryg. Piotr Wieczorek – Dowódca Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr4 PSP w Chmielniku, Ireneusz Żak - Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, Paweł Wójcik - Burmistrz Miasta

Fot. Katarzyna Milczarek

i Gminy Chmielnik, Dh. Tadeusz Pietryka - Komendant Gminny OSP, Prezesi Ochotniczych Straży Pożarnych, Członkowie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych oraz przedstawiciele mediów i sympatycy OSP. Dowódcą uroczystości był kpt. Tomasz Piotrowski, który złożył meldunek st. bryg. Arturowi Brachowiczowi a konferansjerem - kpt Paweł Nyk.

Tekst: Katarzyna Milczarek, Katarzyna Więckowska

INWESTYCJE

Wizualizacja budynku ośrodka zdrowia po termomodernizacji

W ośrodku zdrowia w Chmielniku ruszyły prace termomodernizacyjne. Fot. Łukasz Rysiak

Nabrał kształtu budynek wystawienniczy w Rynku. Fot. Łukasz Rysiak.

Trwa remont obiektu MLKS Zenit Chmielnik. Fot. Łukasz Rysiak

Z prac samorządu

Duma, nadzieja i przyszłość

41 nowonarodzonych dzieci zameldowano w Gminie Chmielnik w I półroczu 2022 roku. Okazuje się, że od początku stycznia do końca czerwca na świat przyszło 19. chłopców i 22 dziewczynki. Każde z dzieci otrzymało okolicznościową kołderkę z logo gminy, a rodzice list gratulacyjny od burmistrza.

Tym razem naprawdę mogliśmy świętować - nie było maseczek oraz obostrzeń związanych z epidemią a rodzice z maluszkami oraz ich starszym rodzeństwem tłumnie zjawili się w domu kultury. 13 września 2022 r. z rąk burmistrza Pawła Wójcika oraz przewodniczącej rady miejskiej w Chmielniku Anity Jabłońskiej rodzice otrzymali gratulacje oraz upominki specjalnie uszyte przez lokalną firmę Waldon ze Śladkowa Małego. Do grona osób witających maluchy dołączyła wice-marszałek województwa świętokrzyskiego Renata Janik.

– Symboliczne powitanie małych mieszkańców powoli staje się tradycją w naszej gminie – mówi Paweł Wójcik, burmistrz Miasta i Gminy Chmielnik. – Cieszymy się z każdego nowego obywatela, a tymi drobnymi pamiątkami chcemy podkreślić, że każdy maluszek to nasza duma, nadzieja i przyszłość. Narodziny dziecka z pewnością są najpiękniejszym momentem w życiu rodziny. To wydarzenie, które na zawsze pozostanie w pamięci i będzie treścią życia. Rodzicom chciałbym życzyć satysfakcji z wychowania potomstwa oraz wielu dobrych chwil płynących z odkrywania uroków rodzicielstwa i tworzenia więzi. Pamiętajmy, że w mocy rodziny objawia się siła całego społeczeństwa, w tym siła naszej gminy.

Fot. Katarzyna Milczarek

*„Dzieci są wiosną rodziny i społeczeństwa, nadzieją, która ciągle kwitnie, przyszłością, która bez przerwy się otwiera”
Święty Jan Paweł II*

Uroczystość była także doskonałą okazją do wspólnych, pamiątkowych zdjęć oraz do zapoznania się z prorodzinną polityką miasta i gminy Chmielnik. Podczas spotkania swoją ofertę edukacyjną prezentował żłobek Wesołe Misie, a pracownicy – Panie Ania i Ilona na tą okoliczność udekorowały salę lustrzaną.

Katarzyna Więckowska

Kolejny krok do partnerstwa miast Chmielnik – Stainz

W dniach 25-28.09.2022 r. delegacja miasta i gminy Chmielnik oraz Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku i Starostwa Powiatowego w Kielcach przebywała z wizytą w miejscowości Stainz w Austrii.

W skład delegacji weszli: Tomasz Pleban - Wicestarosta Kielecki, Mariusz Ściana - Członek Zarządu Powiatu Kieleckiego, Paweł Wójcik – Burmistrz Miasta i Gminy Chmielnik, Magdalena Wójcik – Zastępca Naczelnika Wydziału Rozwoju Gospodarczego UMiG. Przedstawicielami Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku byli: Sławomir Wójcik - Dyrektor Zespołu Szkół oraz nauczyciele - Milena Jarek i Robert Gajek.

Podczas wizyty członkowie delegacji odwiedzili park technologiczny w Stainz, w którym spotkali się z Manfredem

Kainzem, Konsulem Honorowym RP w Austrii. Dodatkowo na terenie parku odwiedzono firmę Oerlikon, która jest jednym ze światowych liderów w dostawach innowacyjnych technologii powierzchniowych, znacząco zwiększającym wydajność i wytrzymałość części maszyn i narzędzi do obróbki metali i tworzyw sztucznych. Firma posiada swoje przedstawicielstwa w Polsce, obsługujące także teren Litwy, Łotwy i Estonii.

Kulminacyjnym punktem wyjazdu był polsko - austriacki wieczór przyjaźni, podczas którego został uroczystie odczytany list intencyjny dotyczący planowanej współpracy między miastem Chmielnik a miastem Stainz w Austrii (południowa Styria).

Uczestnikami spotkani byli: MBA Werner Amon - minister w Rządzie Krajowym Styrii odpowiedzialny za edukację, sprawy europejskie oraz zasoby ludzkie; Alicja Guskowska reprezentująca Ambasadę RP w Wiedniu; Bartłomiej Rosik - przedstawiciel Wydziału Konsularnego; przedstawiciele Styryjskiej Izby Gospodarczej WKO i wielu innych gości. Miasto Stainz reprezentował Burmistrz OSR Bürgermeister Walter Eichmann. Podczas spotkania zostały omówione tematy dotyczące planowanego partnerstwa gmin Stainz- Chmielnik, szkolnictwa zawodowego, praktyk zawodowych, współpracy projektowej i gospodarczej ze Styrią.

Podczas kolejnych dni członkowie delegacji odwiedzili Zespół Szkół Zawodowych branży elektrycznej i OZE w Voitsberg. Ostatnim punktem programu były wizyty monitorujące w austriackich firmach, w których młodzież z gminy Chmielnik odbywa praktyki zawodowe w ramach projektu pt. "Innowacyjna praktyka zawodowa dobrym startem w dorosłość".

Z prac samorządu

Przypomnijmy: Powiatowy Zespół Szkół w Chmielniku w roku szkolnym 2022/2023 realizuje projekt miesięcznych praktyk zawodowych dla uczniów, który otrzymał dofinansowanie z unijnego programu Erasmus+. Budżet projektu to kwota ponad 105 tysięcy euro. Jego beneficjentami jest 40 uczniów z technikum żywienia i usług gastronomicznych, technikum informatycznego, technikum hotelarskiego i technikum pojazdów samochodowych. Pierwsza grupa 20 uczniów w praktykach uczestniczyła na przełomie września i października ubiegłego roku, druga - odbyła praktyki w bieżącym roku szkolnym - od 19.09.-14.10.2022.

26 października br. Radni Rady Miejskiej w Chmielniku na sesji oficjalnie podjęli uchwałę w sprawie podjęcia współpracy partnerskiej między Chmielnikiem i Steinz. Współpraca ma obejmować takie dziedziny jak: gospodarka, ekologia, kultura i promocja, sport i turystyka, edukacja, wymiana młodzieży oraz doświadczeń podmiotów gospodarczych, organizacji pozarządowych czy pracowników jednostek samorządów terytorialnych.

Tekst i zdjęcie: Magdalena Wójcik

Laptopy dla rodzin z terenów popegeerowskich

Nowoczesne laptopy trafiły do dzieci i młodzieży z rodzin byłych pracowników PGR-ów w naszej gminie, w ramach projektu wsparcia rodzin z terenów popegeerowskich w rozwoju cyfrowym. W uroczystym przekazaniu sprzętu 10 października br. uczestniczyli parlamentarzyści – wiceminister sportu i turystyki Anna Krupka i sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych - Piotr Wawrzyk

W sumie 29 nowoczesnych laptopów z oprogramowaniem otrzymali uczniowie z Borzykowsy, Chmielnika, Jasienia, Ługów, Śładkowa Małego, Piotrkowic, Sędziejowic, Suchowoli, Przededworza i Śładkowa Dużego, których rodzice, dziadkowie lub pradiadkowie pracowali w zlikwidowanym przed laty państwowym gospodarstwie rolnym, tzw. PGR.

– *Stawiamy na zrównoważony rozwój i chcemy dotrzeć ze wsparciem szczególnie do tych osób, które go do tej pory nie otrzymywały. Rodziny popegeerowskie najbardziej ucierpiały w czasie transformacji, przywracamy im sprawiedliwość* – powiedziała podczas spotkania wiceminister Anna Krupka. Jednocześnie zaapelowała do uczniów, aby odnaleźli równowagę między korzystaniem z otrzymanych komputerów a aktywnym spędzaniem czasu. – Sport to zdrowie, poprawia sprawność ciała ale i umysłu - podkreśliła wiceminister.

Minister Piotr Wawrzyk powiedział: – W ramach wyrównywania szans staramy się wspierać te grupy społeczne, które pod różnym względem miały gorzej przez ostatnie lata. Z jednej strony gminy popegeerowskie otrzymują środki finansowe z programu Polski Ład, ale pandemia pokazała, że wykluczenie cyfrowe w obecnym świecie jest również istotnym problemem, stąd też wsparcie tego rodzaju zakupów, stąd te laptopy.

Burmistrz Paweł Wójcik podkreślił, że laptopy trafiły do dzieci, ale to ich babciom i dziadkom należą się szczególne podziękowania za ich niegdyśszą pracę i zaangażowanie. Podziękował również pracownikom urzędu, którzy zadbali

o sprawną realizację projektu, a obdarowanym życzył dobrego korzystania z urządzeń.

Projekt „Granty PPGR” ma na celu wyeliminowanie ograniczeń w dostępności cyfrowej dla uczniów z terenów popegeerowskich. Jego głównym celem jest ułatwienie dzieciom i wnukom byłych pracowników PGR rozwoju cyfrowego. Urządzenia mają im pomóc w nauce i rozwoju zainteresowań oraz pasji. Łączna wartość projektu to 105.066,00 PLN.

Projekt „Granty PPGR” realizowany w ramach umowy o powierzenie grantu nr 1611/2022 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym- Granty PPGR”.

Ranking samorządów przygotowany przez gazetę „Rzeczpospolita” jest kolejnym, który potwierdza dobrą kondycję Gminy Chmielnik na tle innych samorządów w Polsce. 3 miejsce w województwie świętokrzyskim oraz 46. miejsce w Polsce na 881 gminy to wysoka pozycja oraz ogromne wyróżnienie i motywacja do dalszego działania.

SPORT

Lekcje w-f z mistrzami

Mistrzowie sportu z różnych dziedzin osobiście zachęcają uczniów do aktywności fizycznej. W październiku i listopadzie w Chmielniku sport promowali, m.in.: Cezary Trybański, Agnieszka Kobus-Zawojska i Dawid Tomala.

18 października 2022 r. z uczniami szkoły podstawowej w Chmielniku spotkał się mistrz olimpijski, wielokrotny mistrz Polski i medalista krajowego czempionatu w chodzie sportowym - **Dawid Tomala**. Chodziarz zachęcał do aktywności i ruchu, opowiadał o tym, jak stawiał pierwsze kroki w sporcie i o trudnych monetach przed zdobyciem olimpijskiego złota.

Zajęcia dla uczniów poprzedzone były prelekcją na temat zdrowego żywienia i zdrowego stylu życia, którą wygłosiła dietetyczka - **Martyna Kłoda**, polska siatkarka halowa i plażowa, medalistka mistrzostw Polski w siatkówce plażowej.

Były siatkarz, wielokrotny reprezentant Polski a obecnie psycholog sportu i trener mentalny - **Marcin Prus** opowiadał młodzieży z Chmielnika o tym dlaczego warto zainwestować we własny rozwój.

Wydarzenie odbyło się w ramach projektu „Włącz aktywność” pod Honorowym Patronatem Wiceminister Sportu i Turystyki Anny Krupki przy wsparciu ministerstwa. Celem spotkania było udowodnienie, że każdy może sięgnąć marzeń zgodnie z maksymą projektu "Nie musisz być wielki aby zacząć, ale musisz zacząć, aby być wielkim".

3 listopada uczniowie szkoły podstawowej w Chmielniku spotkali się z wielokrotną mistrzynią Polski w kolarstwie przełajowym - **Martą Turoboś** oraz **Filipem Skowronem** - zawodnikiem startującym w kolarstwie BMX FREESTYLE. Projekt pn. „KOLARSTWO DLA KAŻDEGO” realizowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki ma zachęcić młodych do większej aktywności fizycznej, a w szczególności do uprawiania dyscyplin kolarskich. Zajęcia poprzedzone były prelekcją wygłoszoną

Fot. Anna Olesińska

przez Martę Turboś oraz pokazem jazdy na rowerach BMX oraz rowerach do kolarstwa górskiego. Na zakończenie uczniowie mogli wziąć udział w konkursie kolarskim i wykazać się swoimi umiejętnościami.

14 listopada 2022 r. do aktywnego trybu życia młodych zachęcał **Cezary Trybański** - pierwszy, polski zawodnik w lidze NBA. Mierzący 218 cm koszykarz poprowadził prawdziwy trening koszykówki. Natomiast trening wioślarski poprowadziła wielokrotna medalistka olimpijska, mistrzostw świata i Europy wioślarka - **Agnieszka Kobus-Zawojska**.

Sportowym zmaganiom tego dnia przyglądała się wice-minister sportu Anna Krupka. Zajęcia były współfinansowane przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Oprócz ogromnej ilości sportowych wrażeń każdy uczeń zabrał ze sobą sportową koszulkę.

Oprac. M. Jagielska

Fot. Łukasz Rysiak

Fot. Katarzyna Więckowska

Szachowe Mistrzostwa Gminy Chmielnik

14 października br. w Chmielnickim Centrum Kultury odbyły się Szachowe Mistrzostwa Gminy Chmielnik.

Zawodnicy rywalizowali w trzech kategoriach: I – uczniowie klas 0-4, II - uczniowie klas 5-8 i III - kategoria OPEN.

W najmłodszej kategorii komplet punktów uzyskał Artur Wójcik, który minimalnie wyprzedził Kacpra Piwowarskiego (obaj SP w Chmielniku). Na trzecim miejscu znalazł się Szymon Pęczkowicz, uczeń ZPO w Piotrkowicach.

W kategorii klas 5-8 SP bezkonkurencyjny był Wiktor Siołek (ZPO Piotrkowice). Drugie miejsce (dzięki wspaniałemu finiszowi) zajął Szymon Pietrzyk, a na najniższym stopniu podium stanął Mateusz Majewski (obaj SP w Chmielniku).

Sporo emocji towarzyszyło zawodnikom w kategorii "Open". Zwyciężył Dominik Prucnal. Drugie miejsce wywalczył Grzegorz Stępień, a na trzecim miejscu uplasował się Grzegorz Wesolowski.

SPORT

Fot. Katarzyna Milczarek

Fot. Katarzyna Milczarek

Gratulujemy wszystkim uczestnikom znakomitej postawy, walki fair-play oraz kultywowania tej pięknej dyscypliny sportu. Zawody przeprowadził p. Leszek Jarosz

„Bardzo się cieszę, iż mogłem rywalizować w kategorii "open" z moimi uczniami, którym przekazywałem elementarną wiedzę dotyczącą szachów. Wymowna jest też data turnieju (Dzień Edukacji Narodowej). Budujący jest fakt, iż dwóch nauczycieli znalazło się na podium naszego konkursu. Szczególne wyrazy

szacunku należą się jednak tym najmłodszym zawodnikom, którzy w taki sposób postanowili spędzić piątkowe popołudnie. Dziękuję rodzicom młodych szachistów, za wspieranie swoich pociech i motywację do rozwijania zainteresowań swoich dzieci. Mam nadzieję, iż na kolejnych turniejach będzie nas jeszcze więcej. Niebawem ruszamy z nauką gry w szachy (dwie grupy: początkująca i zaawansowana). Zapraszam wszystkich - niezależnie od wieku - do udziału w naszych zajęciach."

Grzegorz Stępień

Wędkarskie zmagania o Puchar Burmistrza

2 października 2022 roku Koło PZW „Ławica” Chmielnik zorganizowało zawody wędkarskie o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Chmielnik.

Miłośnicy łowienia od samego rana zarzucali przynęty nad zalewem Andrzejówka, aby wyłowić jak największe okazy. Po trzech godzinach rywalizacji ryby zostały zważone a zwycięzcy wyłonieni. Wszystkie złowione okazy wróciły do wody.

Zawody zostały rozegrane w dwóch kategoriach: senior i junior. Najlepszym zawodnikiem został Jacek Dyraga, który złowił 4,865 kg ryb, w tym największą – ponad 3,5 kg karpia, mierzącego 63 cm. To on zajął I miejsce w kategorii seniorów i zdobył Puchar Burmistrza. Na II miejscu uplasował się Stanisław Maj a III miejsce przypadło Jarosławowi Pawłowskiemu.

Na zdjęciu: najlepsi zawodnicy w kategorii seniorów, zawodów wędkarskich odbywających się nad zalewem Andrzejówka w dniu 2 października 2022 roku.
Od lewej: Jarosław Pawłowski, Jacek Dyraga, Stanisław Maj.

W kategorii juniorów najlepszy okazał się Grzegorz Orkisz, drugie miejsce zajął Filip Wermiński a trzecie Dominik Pawłowski.

Nad prawidłowym przebiegiem zawodów czuwała komisja sędziowska w składzie: Ryszard Borek – sędzia główny oraz Przemysław Sadłocha Tomasz Turliński i Ryszard Wiśniewski.

Podczas zawodów wędkowano metodą dowolną. - Część uczestników łowiła metodą szaławikową i korzystała z przynęt z przewagą robaka i kukurydzy. Natomiast zawodnicy wybierający metodę gruntową wędkowali na tzw. „koszyk” lub „metodę”. – mówił Ryszard Wiśniewski, sędzia odbywających się zawodów.

W zawodach wędkarskich nie chodzi jednak tylko o rywalizację. Uczestnicy spędzają czas na świeżym powietrzu, a tak spędzona niedziela niewątpliwie należy do udanych.

Wszystkim zawodnikom oraz organizatorom składamy gratulacje oraz życzymy wielu okazji do wędkowania.

Tekst i zdjęcia: Katarzyna Więckowska

Turniej Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych

8 września b.r. w DPS w Łągiewnikach odbył się „XII Wojewódzki Turniej Tenisa Stołowego Osób Niepełnosprawnych”. W zawodach wzięli udział reprezentanci 10 placówek z województwa świętokrzyskiego: Warsztaty Terapii Zajęciowej w Zgórsku, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Osinach, Warsztaty Terapii zajęciowej w Gnojnie, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Piasku Wielkim, Warsztat Terapii Zajęciowej w Sędku, Środowiskowy Dom Samopomocy w Zreczu Dużym, Dom Pomocy Społecznej w Zborowie, Dom Pomocy Społecznej w Pińczowie, Dom Pomocy Społecznej w Słupii i Dom Pomocy Społecznej w Łągiewnikach. Turniej rozgrywany był w grupach kobiet i mężczyzn z podziałem na amatorów i zawodników zaawansowanych. W grupach męskich najlepsi okazali się podopieczni DPS w Łągiewnikach - Kamil Grabka i Krzysztof Kołodziejczyk.

Oprac. M.J.

Miesięcznik Społeczno-Kulturalny „KURIER CHMIELNICKI”

Wydawca: Chmielnickie Centrum Kultury
ul. Starobuska 10, 26-020 Chmielnik, tel. 41 354 23 97
e-mail: kurier.chmielnicki@gmail.com

Redaguje Kolegium Redakcyjne w składzie:
Magdalena Jagielska (red. naczelny), Edyta Gruszczyńska,
Katarzyna Więckowska, Jan Rękas, Stanisław Rogala, Łukasz Rysiak

INFORMATOR

URZĄD MIASTA I GMINY W CHMIELNIKU

Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik
tel./faks 41 354 32 73, 41 354 22 78

poniedziałek 7:30 – 15:30

wtorek - piątek 7:30 – 15:30

umig@chmielnik.com, www.chmielnik.com

www.facebook.com/UMiGChmielnik/

www.facebook.com/MiastoiGminaChmielnik/

Urząd Stanu Cywilnego

Plac Kościuszki 7

tel./faks 41 354 32 73, 41 354 22 78, wew. 307

Poniedziałek - piątek 7:30 – 15:30

Samodzielne Wieloosobowe Stanowisko

ds. Dowodów Osobistych i Ewidencji Ludności

tel./faks 41 354 32 73, 41 354 22 78, wew. 313

poniedziałek - piątek 7:30 – 15:30

Kasa Urzędu Miasta i Gminy

Plac Kościuszki 7

tel./faks 41 354 32 73, 41 354 22 78, wew. 136

poniedziałek - piątek 7:30 – 14:00

Straż Miejska

ul. Dygasińskiego 12

tel. 41 354 28 49

Poniedziałek - piątek 7:30 – 15:30

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmielniku

ul. Dygasińskiego 12

tel. 41 354 43 83

poniedziałek - piątek 7:30 – 15:30

Zgłoszenia awarii wodociągów i kanalizacji

Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.

całodobowe zgłoszenia – tel. 41 354 44 30

Zgłoszenia spraw związanych

z odbiorem odpadów komunalnych

Wydział Budownictwa i Ochrony Środowiska UMiG Chmielnik

w godzinach pracy Urzędu

tel. 41 354 22 78, wew. 203

Zgłaszanie awarii oświetlenia ulicznego

na terenie miasta i gminy Chmielnik

Wydział Inwestycji i projektów Strukturalnych UMiG Chmielnik

w godzinach pracy Urzędu

tel. 41 354 22 78, wew. 207

Komisariat Policji w Chmielniku

ul. Starobuska 7

telefon sekretariat: 47 801 57 00, fax: 47 801 57 05,

e-mail: chmielnik@ki.policja.gov.pl

dzielnicy dla miasta Chmielnik – tel. 734 494 396

dzielnicy dla sołectw gminy Chmielnik – tel. 734 493 294

całodobowe zgłoszenia – tel. 112

Skład i druk: Studio Reklamy ADfactory, 25-369 Kielce, ul. Żeromskiego 13,
tel. 41 368 01 86, 886 082 892, e-mail: adfactory.reklama@gmail.com

Redakcja zastrzega sobie prawo adjustacji i skracania dostarczanych do druku materiałów, ich selekcjonowania i kolejności publikacji oraz zmiany tytułów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść dostarczanych materiałów, w tym artykułów sponsorowanych, listów od czytelników oraz reklam i ogłoszeń. Przedruki za zgodą redakcji. Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Czy wiesz, że...

Miniaturowa ciuchcia w Suchowoli upamiętnia chmielnicką kolej wąskotorową?

W ubiegłym roku na torach w okolicach wiaduktu w Suchowoli pojawiła się miniaturowa barwna lokomotywa. W tym roku odsłonięto część starego toru a gmina Chmielnik zadbała o oświetlenie obiektu. Przy kolorowej ciuchci stanęła tablica informacyjna. Pomysł powstania takiej lokomotywy zrodził się w głowie burmistrza Pawła Wójcika. Jego nieodpłatnej realizacji podjęła się firma KOLSTALBUD - Marka Chruścińskiego z Przededworza, która zajmuje się m.in. projektowaniem układów torowych i remontami bocznic kolejowych. Podobną miniaturową lokomotywę Pan Marek ma w siedzibie swojego przedsiębiorstwa.

Mini-ciuchcia stała się kolejną lokalną ciekawostką turystyczną. Przy okazji upamiętnia tradycje wąskotorowej kolei, która przebiegała przez teren gminy Chmielnik.

Poniżej przypominamy jej dzieje:

Kolej wąskotorowa linia Jędrzejów – Bogoria przez Motkowice, Hajdaszek, Sędziejowice, Chmielnik, Strojnow, Drugnię, Potok, Raków.

Historia chmielnickiej wąskotorówki związana jest z czasem I wojny światowej i okupacją Austriaków. Wojska austro-węgierskie budowały polowe kolejki wąskotorowe dla dowozu zaopatrzenia żołnierzom na linię frontu. Były to tzw. koleje o trakcji konnej oraz mechanicznej o szerokościach toru 600 lub 700 mm, który można było szybko układać, demontować i przenosić w inne miejsca, w zależności od tego jak przesuwała się linia frontu.

- **1915 r.** – powstają pierwsze przyfrontowe wąskotorowe koleje polowe o szerokości 700 mm, zdemontowane w tym samym roku:
  - kolej z trakcją parową: Jędrzejów – Chmielnik - Raków – 67,4 km (zbudowana w ciągu 4 miesięcy z zapleczem technicznym w Jędrzejowie i parowozownią pomocniczą w Chmielniku, prędkość maksymalna wynosiła 12 km/h a czas jazdy z Jędrzejowa do Chmielnika wynosił 3,5 h. Zdemontowana do 20 września 1915 r.)
  - kolej konna: Jasionna – Chmielnik – Opatów – 92,4 km
- **15 października 1916 r.** – otwarcie ruchu na linii Jędrzejów - Chmielnik - Staszów. Kolejki polowe o znaczeniu gospodarczym budowane przez władze okupacyjne służą do wywożenia z zajętych terenów płodów rolnych, drewna i bogactw naturalnych w postaci kopaliny – marmuru, wapienia, gipsu, granitu.
- **20 grudnia 1916 r.** - zostaje wybudowana linia Chmielnik Wąskotorowy - Chmielnik Miasto o długości 1,7 km całkowicie sfinansowana przez chmielnickich kupców. W tym okresie istnieje także 17 kilometrowa kolej konna o szerokości toru 600 mm z Chmielnika do Buska.
- **1918 r.** - wraz z odzyskaniem niepodległości kolej zostaje przejęta przez Wojsko Polskie.
- **1919-1922 r.** - powołane do życia Ministerstwo Kolei Żelaznych, przejmuje koleje od wojska. Wszystkie kolejki konne zostają przekazane do rozbiórki, natomiast linia Jędrzejów – Chmielnik - Bogoria – Staszów z odgałęzieniami zostaje przeznaczona do użytku publicznego.
- **1931 r.** - kolej wąskotorowa zostaje przejęta przez PKP.

- **1938 r.** – Stacja Chmielnik posiada budynek z kasą biletową i poczekalnią dla obsługi pasażerów oraz biuro obsługi handlowej przewozów masy towarowej. Na stacji znajdują się tory odstawkowe oraz ładunkowe dla wagonów towarowych.

Wybuch drugiej wojny światowej i okres okupacji niemieckiej, przekreślają jakiegokolwiek plany rozwojowe, a kolej wąskotorowa nadmiernie eksploatowana i niedoinwestowana przez władze okupacyjne, staje się coraz większą ruiną.

- **1950-1954 r.** - przebudowa toru z 600 mm na 750 mm. Po reorganizacji szyn, wąskotorówka odgrywa ogromne znaczenie w transporcie pasażerskim i towarowym.
- **1955 r.** – nieopłacalność prowadzenia ruchu pasażerskiego powoduje zamknięcie ruchu osobowego na linii Chmielnik – Chmielnik Miasto.

Na terenie gminy Chmielnik pozostały dwie stacje kolejowe udostępnione dla pasażerów – w Sędziejowicach i Chmielniku. W połowie lat 60. XX wieku komunikacja i transport samochodowy przejmuje przewóz pasażerów i towarów a kolej wąskotorowa zaczyna tracić na znaczeniu.

- **1969 r.** – rozebranie linii Chmielnik – Chmielnik Miasto.
- **od 1987 r.** - ruch na poszczególnych odcinkach jest zawieszany a potem zamykany.
- **1995 r.** – wpisanie do rejestru zabytków linii od Jędrzejowa do Rakowa, dzięki czemu linie te nie ulegają rozbiórcie.

Opracowanie: M.J., K.W.

Źródło: Bogdan Pokropiński, „Jędrzejowskie koleje wąskotorowe”

O czym są te Święta?
od wieków o tym samym
o Bożym Narodzeniu
nie trzeba nic zmieniać
zadbajmy więc
by pięknie i radośnie
wyprawić Boże Urodziny
święteczna tradycja
cudowne zwyczaje
kolędy w kościele
i smaki dzieciństwa
opłatek

lecz najpierw z wybaczeniem
potem z życzeniami
i w sercu nadzieja
że będzie lepiej
bez wojny u granic
i wreszcie normalnie

Wszystkim nam tego z serca
życzę

Krzysztof Marek Słoń
senator RP

**ZDROWYCH, SPOKOJNYCH I PEŁNYCH CIEPŁA
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ NOWEGO ROKU 2023
WYPEŁNIONEGO SUKCESAMI I SPEŁNIONYMI MARZENIAMI**

życzą:

**Burmistrz Miasta i Gminy Chmielnik - Paweł Wójcik
Przewodnicząca Rady Miejskiej w Chmielniku- Anita Jabłońska
radni, sołtysi, pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik
redakcja "Kuriera Chmielnickiego"**

